

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 6.1.2011
KOM(2010) 809 lõplik

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

Hinnang meetmetele,

mida Malta

**on võtnud vastuseks nõukogu 16. veebruari 2010. aasta soovitusele, et kõrvaldada
ülemäärane eelarvepuudujääk**

SEK(2010) 1630 lõplik

1. ÜLEMÄÄRASE EELARVEPUUDUJÄÄGI MENETLUS JA VIIMASED SOOVITUSED

Majandussurutise mõjul ja 2008. aastal tehtud suvakohaste kulutuste tõttu suurenes Malta valitsemissektori eelarve puudujääk 2008. aastal 4,8 %ni SKPst ja 2009. aastal 3,8 %ni SKPst, võrreldes 2,3 %ga SKPst 2007. aastal. Sellega seoses otsustas nõukogu 7. juulil 2009, et Maltal on ülemäärane eelarvepuudujääk, ning esitas kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 7 Maltale soovitusel valitsemissektori ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2010. aastaks¹. Oma soovitustes kehtestas nõukogu tõhusate meetmete võtmise tähtpäevaks 7. jaanuari 2010.

Nõukogu järeldas 16. veebruaril 2010, et Malta ametiasutused on vastavalt kõnealustele soovitustele võtnud tõhusaid meetmeid, kuid samas on Maltal toimunud ootamatud majandust kahjustavad sündmused, millel on olnud ebasoodne mõju riigi rahandusele. Seepärast soovitas nõukogu kookõlas määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikega 5, et Malta ametiasutustele kehtestatud tähtaega ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks pikendatakse ühe aasta võrra, s.o 2011. aastani.

Eelkõige soovitas nõukogu Malta ametiasutustel a) saavutada eelarves sätestatud 2010. aasta puudujäägieesmärk, võttes vajaduse korral täiendavad konsolideerimismeetmed, ning tagada 2011. aastal eelarve konsolideerimine 0,75 SKP protsendipunkti võrra. Selle tulemusena peaks ka esmane ülejääk taastuma piisava tasemeni ning valitsemissektori võla suhe hakkama vähenema, lähenedes rahuldava kiirusega kontrollväärtusele 60 % SKPst; ja b) määrama kindlaks meetmed, mida on vaja ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2011. aastaks, kui tsüklilised tingimused seda võimaldavad, ning kiirendama puudujäägi vähendamist oodatust paremate majandus- või eelarvetingimuste korral. Lisaks soovitati Malta ametiasutustel lisaks eelarve tugevdamisele kasutada ka mis tahes muid võimalusi, sealhulgas soodsamaid majandustingimusi, et kiirendada koguvõla suhte vähendamist kontrollväärtuse 60 % SKPst suunas. Kohandamist ohustavate riskide vähendamiseks soovitati Malta ametiasutustel muuta keskpika perioodi eelarveraamistik siduvamaks ja parandama eelarve täitmise kontrolli kogu aasta jooksul.

Nõukogu kehtestas Malta valitsusele tähtpäeva 16. august 2010, milleks nad peavad võtma tõhusaid meetmeid 2010. aasta eelarvepuudujääki käsitleva eesmärgi saavutamiseks ja täpsustama ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise kiirendamiseks vajalikud meetmed.

Samuti kutsus nõukogu Malta ametiasutusi üles viima läbi reformid riigi rahanduse kvaliteedi tõstmiseks, parandades selleks avaliku sektori kulutõhusust eelkõige tervishoiu ja hariduse valdkonnas.

Komisjon hindas võetud meetmeid pärast seda, kui Malta valitsus oli 25. oktoobril vastu võtnud 2011. aasta eelarve, ja võttis seejuures aluseks komisjoni talituste 2010. aasta sügisprognoosi, milles võetakse arvesse kavandatud eelarvemeetmeid.

¹ Kõik Malta ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitlevad dokumendid on esitatud järgmisel veebisaidil:

http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/deficit/countries/malta_en.htm

2. VÕETUD MEETMETE HINDAMINE

Pärast jõudmist tasemele 3,8 % SKPst 2009. aastal, peaks ametiasutuste kava kohaselt puudujäägi suhe 2010. aastal pisut veelgi suurenema (3,9 %ni SKPst), mis on kooskõlas nõukogu soovitusel aluseks olevas 2010. aasta eelarves sätestatud eesmärgiga. Kõnealune prognoos on tehtud eeldusel, et SKP reaalkasv on suurem kui eeldatud komisjoni talituste 2009. aasta sügisprognoosis, mis on nõukogu 16. veebruari 2010. aasta soovitusel aluseks. Samuti hõlmab see ühekordseid puudujääki vähendavaid meetmeid, mis on seotud maksuamnestiaga (0,2 % SKPst) ja laevatehastele kuuluva vara müügiga (0,3 % SKPst), samuti kavakohaste esmaste jooksevkulude ületamist ja maksude alalaekumist võrreldes 2010. aasta eelarves kavandatuga. Komisjoni talituste 2010. aasta sügisprognoosi kohaselt on 2010. aasta puudujääk suurem (4,2 % SKPst), mis on peamiselt tingitud sellest, et maksude alalaekumine kujuneb tõenäoliselt suuremaks kui ametiasutused on prognoosinud. 2010. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks struktuurne eelarvepositsioon 2010. aastal halvenema ligikaudu 1 % SKPst.

Seepärast osutab komisjon teatavatele kõrvalekalletele nõukogu soovitusel saavutada 2010. aasta puudujäägieesmärki 3,9 % SKPst, nagu oli kavandatud 2010. aasta eelarves. Kuigi majandustingimused on osutunud paremaks, kui eeldati nõukogu soovitusel vastuvõtmise ajal, ei ole kiirendatud puudujäägi vähendamist.

Ametiasutused on seadnud 2011. aasta puudujäägieesmärgiks 2,8 % SKPst, mis kavatakse saavutada tänu suurematele maksutuludele, mida toetavad majanduse elavnemine ja tulused suurendavad meetmed, 2010. aastal võetud stimuleerivate fiskaalmeetmete kohaldamise lõpetamisele ja paremale kulutõhususele. Samas peaksid eelarvekulude kokkuhoiu positiivse mõju nullima paljud kulused suurendavad meetmed. Komisjoni talituste 2010. aasta sügisprognoosi kohaselt on 2011. aasta eelarvepuudujääk pisut suurem (3 % SKPst), mis on peamiselt tingitud prognoositavast suuremast puudujäägist 2010. aastal. 2011. aasta puudujäägi vähendamise prognoos (1,2 SKP protsendipunkti) põhineb eeldusel, et rangelt rakendatakse 2011. aasta eelarvet, sealhulgas kavakohaselt parandatakse kulutõhusust, mis peaks piirama esmaste jooksevkulude kasvu. Komisjoni talituste prognoosi kohaselt peaks struktuurne eelarvepositsioon paranema 2011. aastal 1¼ % SKPst.

Seoses sellega järeldab komisjon, et Malta on taganud eelarve konsolideerimise 0,75 SKP protsendipunkti võrra ja võtnud tõhusaid meetmeid, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk 2011. aastaks.

Malta ametiasutuste kava kohaselt suureneb valitsemissektori võlg 68,6 %-lt SKPst 2009. aastal 69 %-le SKPst 2010. aastal, mis on peamiselt tingitud võlga suurendavast võlakoormuse ja eelarvepositsiooni muutuse näitaja kohandamisest, mis on osaliselt seotud Kreekale antava finantsabiga. Ametiasutused prognoosivad, et võla suhe väheneb 2011. aastal pisut (68,7 %-le SKPst) tänu väiksele esmasele ülejäägile ja dünaamilisele SKP nominaalkasvule, mis kaaluvad üles võlakoormuse ja eelarvepositsiooni muutuse näitaja (võlga suurendava) kohandamise, mis on osaliselt seotud Kreekale antava finantsabiga. Komisjoni talituste 2010. aasta sügisprognoosi kohaselt suureneb Malta koguvõla suhe SKPsse 2011. aastal 70,8 %ni, mis on muu hulgas tingitud vajadusest kaasata finantsvahendeid seoses Air Maltale antava päästelaenuga, mis kiideti heaks pärast 2011. aasta eelarve esitamist.

Komisjoni talituste prognooside kohaselt ei ole tõenäoline, et Malta valitsemissektori koguvõla suhe hakkab prognoosiperioodi jooksul vähenema.

Eelarve haldamise valdkonnas ei ole täheldada edusamme, samas on tehtud teatavaid algatusi kulutõhususe parandamiseks ning pensionisüsteemi reformikava on arutamisel.

3. JÄRELDUSED

Praeguse teabe põhjal näib, et Malta on võtnud asjakohaseid meetmeid, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk nõukogu kehtestatud tähtajaks. Eelkõige on Malta vastavalt nõukogu soovitudele võtnud meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2011. aastaks, tagades samas eelarve asjakohase konsolideerimise 2011. aastal.

Hoolimata soodsamatest majandusväljavaadetest kui oli prognoositud nõukogu soovitudes, ei suudeta tõenäoliselt siiski saavutada 2010. eelarves sätestatud puudujäägieesmärki 3,9 % SKPst. 2011. aasta puudujäägieesmärgi saavutamist võivad peamiselt pärssida Air Maltale antava päästmislaenu tagasimaksmine ja peatselt rakendatav ümberstruktureerimiskava. Avaliku sektori palgakulusid võib mõjutada ka 2011. aasta jaanuaris jõustuv uus kollektiivleping, mille üksikasjad ei ole veel teada. Kõnealuseid riske arvesse võttes peavad Malta ametiasutused tähelepanelikult jälgima eelarve täitmist ja võtma ohtude realiseerumise korral parandusmeetmeid.

Lisaks on komisjon seisukohal, et Malta peaks muutma keskpika perioodi eelarveraamistiku siduvamaks ja võtma tõhusaid meetmeid, et parandada Malta riigi rahanduse pikaajalist jätkusuutlikkust kooskõlas nõukogu soovitude ja üleskutsetega.

Eespool esitatud hinnangut silmas pidades on komisjon seisukohal, et Malta suhtes kohaldatava ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames ei ole vaja võtta täiendavaid meetmeid. Komisjon jätkab Malta eelarvesuundumuste põhjalikku jälgimist vastavalt ELi toimimise lepingule ning stabiilsuse ja kasvu paktile.

Tabel: Peamiste makromajanduslike ja eelarveproгноoside võrdlus

		2008	2009	2010	2011	2012
SKP reaalkasv (muutuse %)	KOM	2,6	-2,1	3,1	2,0	2,2
	ME	2,6	-2,1	3,4	3,0	2,9
	SP	2,1	-2,0	1,1	2,3	2,9
SKP lõhe (% potentsiaalsest SKPst)	KOM	0,6	-2,6	-0,8	-0,2	0,5
	ME	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub
	SP	1,2	-1,5	-1,6	-0,4	1,4
Valitsemissektori eelarve positsioon (% SKPst)	KOM	-4,8	-3,8	-4,2	-3,0	-3,3
	ME	-4,8	-3,8	-3,9	-2,8	-2,1
	SP	-4,7	-3,8	-3,9	-2,9	-2,8
Esmane eelarvepositsioon (% SKPst)	KOM	-1,5	-0,6	-1,1	0,2	-0,2
	ME	-1,5	-0,6	-0,8	0,3	0,9
	SP	-1,4	-0,5	-0,6	0,3	0,4
Tsükliliselt kohandatud eelarvepositsioon (% SKPst)	KOM	-5,0	-2,9	-3,9	-2,9	-3,5
	ME	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub
	SP	-5,1	-3,2	-3,4	-2,8	-3,3
Struktuurne eelarvepositsioon (% SKPst)	KOM	-5,3	-3,5	-4,5	-3,3	-3,5
	ME	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub	Puudub
	SP	-5,4	-3,3	-3,6	-2,9	-3,3
Valitsemissektori koguvõlg (% SKPst)	KOM	63,1	68,6	70,4	70,8	70,9
	ME	63,1	68,8	69,1	68,8	67,8
	SP	63,6	66,8	68,6	68,0	67,3

Allikas: KOM - komisjoni talituste 2010. aasta sügisproгноos, ME – Malta 2011. aasta eelarve SP – 2010. aasta veebruari stabiilsusprogramm.